

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**«РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕКТОРУ ТА
МІЖНАРОДНІ ПІДПРИЄМНИЦЬКІ МЕРЕЖІ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *076 «Підприємництво та торгівля»*

Освітньо-професійна програма *Підприємництво і торгівля, товарознавство та експертиза в митній справі*

Ступінь вищої освіти *Магістр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *076 «Підприємництво та торгівля»*
від 17.04.2024 року

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

1. Загальна інформація

Кафедра: [Торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом](#)

Викладач: **Богданов Олександр Олександрович**, старший викладач кафедри торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом, PhD доктор філософії



[Профайл](#)

Контакти:
bogdanov@wiktoriya.com
0959375101

Освітній компонент викладається на та 1 курсі у 2 семестрі

Кількість: кредитів - 5, годин – 150

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	50	20	30
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна -100		Заочна – 130

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Цілі економічної політики України обумовлюють об'єктивну потребу регулювання підприємницької діяльності. Державна політика в сфері підприємництва спрямована на досягнення сталого розвитку, забезпечення постійного зростання показників, що характеризують рівень добробуту та якість життя населення країни. Слід зазначити, що регулювання процесу підприємництва та міжнародних підприємницьких мереж є складовою економічної політики як центральних органів державного управління, так і регіональних та місцевих владних структур. Основною метою регулювання підприємницького сектора та міжнародних підприємницьких мереж є забезпечення оптимального рівня втручання органів регіонального управління та місцевого самоврядування в діяльність суб'єктів підприємництва, вибір таких механізмів регулювання, які сприяли б як розвитку суб'єктів підприємницької діяльності, так і економічному зростанню в державі.

3. Мета освітнього компоненту

Метою викладання навчальної дисципліни “Регулювання підприємницького сектора та міжнародні підприємницькі мережі” є розкриття методології, методики, інструментів та організаційних основ регулювання підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

-наукові основи, основні поняття, категорії, закономірності, принципи регулювання підприємницького сектора та міжнародних підприємницьких мереж;

- сутність, зміст державного регулювання економіки, його багатофункціональний характер;

- етапи створення та державної реєстрації підприємств в Україні; - напрями державного стимулювання підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж;

- механізми державного регулювання підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж.

вміти:

-давати оцінку комплексу проблем, які виникають у процесі державного регулювання підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж;

- аналізувати рівень сприятливості економіки щодо організації підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж;
- використовувати нормативно – правову базу державного регулювання підприємництва та міжнародних підприємницьких мереж;
- використовувати навички науково-аналітичного опрацювання цих проблем з позицій державних інтересів.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Регулювання підприємницького сектору та міжнародні підприємницькі мережі» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність](#) та освітньо-професійній програмі [«Підприємництво і торгівля, товарознавство та експертиза в митній справі»](#) підготовки магістрів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- ЗК 7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур
- СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб’єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності
- СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності

Програмні результати навчання

- ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.
- ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
- ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб’єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Механізми державного регулювання підприємницького сектору та міжнародних підприємницьких мереж			
1	Державна реєстрація підприємства та ліцензування підприємницької діяльності. Історичний розвиток поняття підприємництва. Вплив ринку на розвиток підприємництва. Функції підприємництва: організаційна, творча, ресурсна, стимулююча, мотиваційна та	4	2

	інноваційна. Характерні риси підприємництва. Суспільне значення підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж. Права, обов'язки та відповідальність підприємця. Види підприємств відповідно до форм власності приватне, колективне господарське, комунальне, державне підприємство. Алгоритм державної реєстрації підприємств різних форм власності. Ліцензування підприємницької діяльності та алгоритм отримання ліцензії на здійснення певного виду підприємницької діяльності		
2	Нормативно-правове забезпечення розвитку підприємництва Товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю, акціонерні товариства, повні товариства, приватне підприємство, об'єднання підприємств. Законодавче регулювання підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж. Обмеження щодо здійснення підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж. Організаційно – правові форми підприємництва та міжнародних підприємницьких мереж.	4	2
Змістовний модуль 2. Фінансові важелі державної підприємницької політики			
1	Державне регулювання підприємництва. Інституціональні засади державної підтримки підприємництва Особливості державної підтримки підприємництва в Україні та у зарубіжних країнах. Основні форми коопераційних зв'язків малих, середніх та великих підприємств та міжнародних підприємницьких мереж. Франчайзинг, лізинг, венчурне фінансування. Механізми державного стимулювання підприємництва: пільгове оподаткування, пряме фінансування, держконтракт та держзамовлення. Господарські правовідносини у сфері підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж. Адміністративні правопорушення у сфері підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж	4	2
2	Податкове регулювання та сприяння розвитку бізнесу Система оподаткування підприємницької діяльності в Україні. Податковий кодекс України. Податкове регулювання підприємницької діяльності у зарубіжних країнах: порівняльна характеристика. Поняття і визначення прибутковості від підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж. Державна податкова політика, Види податків при здійсненні підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж. Податок на прибуток, ПДВ, акциз, збори до місцевих бюджетів. Соціальні внески при здійсненні підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж.	4	2
3	Фінансово-інвестиційні важелі державного впливу на розвиток підприємництва Інвестиційна політика держави. Інвестиційні пріоритети. Стратегія розвитку підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж. Державні інвестиційні проекти. Стимулювання інвестиційної активності підприємництва та міжнародних підприємницьких мереж. Грошово-кредитна політика держави. Система кредитування підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж. Валютне регулювання. Заходи щодо покращення інвестиційного клімату в державі	4	2
Всього:		20	10

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Етапи розвитку підприємництва та міжнародних підприємницьких мереж	5	2
2	Види підприємств відповідно до форм власності	4	1
3	Законодавче регулювання підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж	4	1
4	Основні форми коопераційних зв'язків малих, середніх та великих підприємств.	4	1
5	Порівняльний аналіз систем оподаткування в Україні та провідних зарубіжних країнах	4	2
6	Стимулювання інвестиційної активності підприємництва та міжнародних підприємницьких мереж.	4	1
7	Стратегія розвитку підприємницької діяльності та міжнародних підприємницьких мереж.	5	2
Всього:		30	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ теми	Назва теми	денна	заочна	Завдання до самостійної роботи
1.	Правова база розвитку підприємництва	15	19	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Нормативні та інструктивні документи, які визначають порядок створення підприємств. 2. Реєстрація фізичних осіб-підприємців. 3. Порядок організації виробництва Розв'яжіть задачі.
2.	Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності в ринковій економіці.	15	19	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Суб'єкти підприємницької діяльності 2. Об'єкти підприємницької діяльності 3. Якості сучасного підприємця Розв'яжіть задачі.
3.	Вплив державних структур на суб'єкти ділових стосунків.	14	19	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Державне управління підприємствами 2. Основні критерії соціального управління підприємствами 3. Суб'єкти державного управління підприємствами 4. Суб'єкти ділових стосунків Розв'яжіть задачі.
4.	Особливості та види персональних товариств.	14	19	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Визначення персонального товариства (партнерства) 2. Види персональних товариств 3. Переваги та недоліки партнерств. Розв'яжіть задачі.
5.	Визначення	14	18	Опрацювати матеріал і дати письмові

	товариства обмеженою відповідальністю, товариства додатковою відповідальністю, акціонерного товариства.	3 3			відповіді: 1. Дати визначення товариства з обмеженою відповідальністю 2. Дати визначення товариства з додатковою відповідальністю 3. Дати визначення акціонерного товариства Розв'яжіть задачі.
6.	Види міжнародних підприємницьких мереж	14	18		Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Партнерська міжнародна мережа 2. Торгівельна міжнародна мережа 3. Міжнародна мережа з надання послуг.
7.	Типи, принципи управління та головні риси міжнародних підприємницьких мереж	14	18		Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Основні риси міжнародних підприємницьких мереж 2. Принципи управління міжнародних підприємницьких мереж 3. Типи міжнародних підприємницьких мереж
Всього		100	130		

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- тестування знань здобувачів за темами;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.
- підготовка доповідей, повідомлень.

Підсумковий контроль – *диф.залік*.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Загальні особливості проєктного підходу до управління		
Практичні роботи*	25	25
Самостійна робота*	10	10
Доповіді	15	15
Всього за змістовний модуль 1	50,0	50,0
Змістовний модуль 2. Базові поняття проєктного управління		

Практичні роботи*	25	25
Самостійна робота*	10	10
Доповіді	15	15
Всього за змістовний модуль 2	50,0	50,0
Всього	100,0	100,0

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

4,5 - 5 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,1 – 3,4 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (за один модуль згідно відсотку виконання)

9,0-10,0	90 - 100 %	відмінно
8,0 -8,9	74 – 89%	дуже добре
7,0 – 7,9	60 – 73%	добре
5,0 – 6,9	35 – 59 %	достатньо
0 – 4,9	0-35 %	незадовільно

Підготовка доповідей з презентаціями (оцінка за одну доповідь, планується 3 доповіді на один модуль)

4,1-5,0	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
3,1 -4,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
2,1 – 3,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	добре
1,1 – 2,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 1	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також

самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія;

Наочні: ілюстрація, демонстрація.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод);

Самостійна робота (доповіді з презентаціями, індивідуальні навчально-дослідні завдання): робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів реферування, конспектування)

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Основи підприємництва [Електронний ресурс]: підручник / Н. В. Валінкевич, Т. О. Біляк, С. Ю. Бірюченко та ін.; під заг. ред. Н. В. Валінкевич; Житомир. держ. технол. ун-т. — Житомир: ЖДТУ, 2019. — 493 с.

2. Трансформації вітчизняного підприємництва в умовах ризиків і загроз сьогодення [Текст]: монографія / Н. Й. Басюркіна, О. О. Богданов, А. В. Гріщенко та ін.; за ред. Н. Й. Басюркіної; Одес. нац. технол. ун-т. — Івано-Франківськ, 2023. — 467 с.

3. Дослідження інституціонального середовища розвитку малого та середнього екологічного підприємництва в Україні у контексті "зеленої економіки" [Текст]: брошура / Б. В. Буркинський, Н. М. Андреева, О. І. Лайко та ін.; за ред. Б. В. Буркинського; НАН України, Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослідж. — Одеса: ППРЕД НАНУ, 2019. — 58 с.: рис. — Бібліогр.: с. 57.

4. Теоретико-методологічні засади використання потенціалу технологічного підприємництва для розвитку ринку інноваційних товарів [Текст]: монографія / А. І. Бутенко, Н. Л. Шлафман, Т. В. Уманець та ін.; НАН України, Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослідж. — Одеса: ППРЕД НАНУ, 2019. — 238 с.

5. Основи підприємництва (опорний конспект лекцій) [Електронний ресурс]: навч. посіб. / П. П. Дубинецька, Р. І. Содома, А. В. Саміло та ін.; Держ служба України з надзвичайних ситуацій, Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. — Львів, 2022. — 198 с.

6. Розвиток малого та середнього підприємництва в умовах формування інклюзивної економіки [Текст]: дис. ... д-ра філософії: спец. 051 "Економіка", галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" / В. О. Мініна; наук. кер. О. І. Павлов; Одес. нац. технол. ун-т. — Одеса, 2023. — 207 с.

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9.Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015 та роботодавців](#)

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом

Протокол №9 від 29.01.2024 року

Завідувач кафедри

ПІДПИСАНО

Наталія БАСЮРКІНА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант «Підприємництво і торгівля,
товарознавство і експертиза в митній справі»
доцент кафедри торговельного підприємництва,
товарознавства та управління бізнесом
к.е.н., доцент

ПІДПИСАНО

Володимир ШАЛЕНИЙ